

af Konkurrencehensyn“. Altsaa, Statstelefonen skal som hidtil være Reserve for den private Telefon til en højere Takst, og den skal med sit bedre Materiel tage sig af Samtalerne paa de længere Afstande. Tilmed er det vist meget tvivlsomt, om denne Inddeling i Zoner, den Eneret, der her gives Staten paa de længere Afstande, vil give Statskassen Erstatning for det, den mister ved, at Selskaberne nu faar Eneret indenfor den enkelte Zone. Givet er det i alt Fald, at Statens Telefon- og Telegrafnet økonomisk kommer til at svæve endnu mere i Luften ved denne Ordning, end det hidtil har gjort, og at de selvstændige Telegraf- og Telefonstationer, der findes i Jylland, navnlig i Vest og Nordvest, i endnu højere Grad end hidtil vil give Statskassen Tab ved Bortfald af de Samtaler, de hidtil har haft paa de kortere og de mellemstore Afstande, navnlig der, hvor Staten hidtil har haft det lokale Telefonnet. Jeg har af Telefonkommissionens Forhandlinger det bestemte Indtryk, at hele denne Side af Sagen, Statens økonomiske Interesse, i alt for ringe Grad har været Genstand for Undersøgelse i Kommissionen, som jo ogsaa mærkværdigt nok ikke har haft nogen direkte Repræsentant for Telegrafvæsenets Administration i sin Midte, og jeg anbefaler et kommende Udvalg at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold, Statens Interesse, som jo dog formentlig maa have sin Betydning for vort Syn paa Sagen.

Man har mod vort Forslag om Overtagelse af det jydsk Telefonvæsen i det høje Landsting, baade fra Ministrens og fra Ordførerens Side, gjort forskellige Indvendinger, som jeg dels allerede har imødegaet ved, hvad jeg her har sagt, og som jeg dels kan imødegaa paa den mest autentiske Maade ved at henvise til Telefonkommissionens Betænkning af 1. Marts 1919, hvor der som bekendt foreslaas, at man for Øernes Vedkommende skulde give ny Koncession for et Tidsrum af 20 Aar. At den ærede Landstingsmand Hr. Harald Jensen og jeg ikke staar alene med vor Opfattelse med Hensyn til Statsdriftens Betimelighed, kan man læse i Kommissionens enstemmigt afgivne Betænkning Side 6, hvor den samlede Kommission udtaler følgende: „Paa en Tid, hvor det mere og mere erkendes, at de Trafikmidler, der er til fælles Brug for den store Offentlighed, etter deres Natur er Samfundsinrettede, der ogsaa bør ejes og styres af Samfundets Styrelse, som derigennem faar Mulighed for baade at indrette dem saaledes, som det tjener Samfundet bedst, og at indvinde det Udbytte,

som de maatte give, for Samfundet selv, kan der ikke være nogen Tvivl om, at Telefonerne, der er blevet et af de allervigtigste af disse Trafikmidler, en Livsnerve for al Samfundsvirksomhed, ogsaa bør være i Samfundets Eje og Besiddelse. Og at det da bør være Staten, der — ligesom den allerede ejer Post- og Telegrafvæsenet og ligeledes ejer eller dog har forbeholdt sig at overtage Jernbanerne — ogsaa bør eje Telefonerne, er ikke blot en Følge af, at Staten allerede ejer en væsentlig Del af dem, men ligger ogsaa deri, at et Lands hele Telefonnet baade efter sin tekniske Beskaffenhed og efter sit Øjemed er en Enhed.“ Det er altsaa i Virkeligheden den samlede Telefonkommissions principielle Opfattelse af Telefonen i Forhold til Statsdrift. Naar man nu har villet hævde — og det blev gjort stærkt gældende i Landstinget — at Telefonkommissionen, altsaa uanset disse principielle Udtalelser om Statens Overtagelse af Telefonerne, havde foregrebet Sagen for Jyllands Vedkommende ved at foreslaa Ø-Koncessionerne forlænget, kan jeg igen henholde mig til den samlede Kommissions Udtalelser, hvor den, ligeledes Side 6, overvejer, om de tidligere Koncessionsopsigelsesbestemmelser skal bringes i Anvendelse. Herom siger Kommissionen da følgende: „Afgørelsen af, hvorvidt og hvorledes denne Bestemmelse“ — altsaa Opsigelsesbestemmelsen — „nu ved Koncessionernes Udløb skal bringes til Anvendelse, kan ikke træffes under eet ud fra et almindeligt principielt Synspunkt; dertil er de Forhold, der nødvendigvis maa komme i Betragtning, forinden Afgørelsen træffes, for mangartede og sammensatte, ikke mindst paa det nærværende Tidspunkt ved en Verdenskrigs paabegyndte, men langt fra tilendebragte Afslutning. Det er end ikke givet, at en nærmere Undersøgelse fører til samme eller blot tilnærmelsesvis ensartede Resultater for alle de udløbende Koncessions Vedkommende.“ Og Side 9 i Kommissionens Betænkning udtales der endvidere følgende: „Den øjeblikkelige praktiske Trang til en Statsovertagelse staar naturligvis i omvendt Forhold til den Dygtighed og Imødekommen af det telefonerende Publikums Tarv, hvormed de private Telefonanlæg hidtil har været ledede. Medens det allerede ovenfor i Afsnit I. er berørt, at Forholdene i Jylland i saa Henseende har ladet særdeles meget tilbage at ønske“ o. s. v. Det er nemlig andetsteds i Telefonkommissionens Betænkning fremhævet, hvorledes Telefonvæsenet i Jylland har givet Anledning til